

ԿԱՐԳ

«ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ, ԴՈԿՏՈՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԵՎ ՀԱՅՑՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ՁԵՎԱԿԵՐՊՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. «Ճարտարապետության և շինարարության Հայաստանի ազգային համալսարան» հիմնադրամի (այսուհետ՝ համալսարան) ընդունելության կարգը մշակված է «Կրթության մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2016թ. փետրվարի 25-ի թիվ 238-Ն որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետությունում ասպիրանտուրայի ընդունելության և ուսուցման, դոկտորանտուրայի և հայցորդության ձևակերպման» կարգի, համալսարանի կանոնադրության հիման վրա:
2. Սույն կարգով սահմանվում է հետբուհական մասնագիտական կրթական ծրագրերով կրթության իրականացման և կազմակերպման կարգը: Հետբուհական մասնագիտական կրթությունը ներառում է ասպիրանտուրայի ընդունելությունը, դոկտորանտուրայի և հայցորդության ձևակերպումը:
3. Ասպիրանտուրայի և դոկտորանտուրայի ընդունելության յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա տեղերի քանակը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը՝ համալսարանի հայտի հիման վրա: Համալսարանը հայտը ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարություն՝ յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա սկզբից 6 (վեց) ամիս առաջ:
4. Համալսարանի ասպիրանտ է համարվում Բարձրագույն մասնագիտական կրթությունն ունեցող և մրցույթով անցած անձը, ով ուսանում է ասպիրանտուրայում և պատրաստում է գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսություն: Պետության կողմից ուսանողական նպաստի ձևով ուսման վարձի մասնակի փոխհատուցման կիրառման իրավունքով (այսուհետ՝ վճարովի) տեղերի համար ասպիրանտուրայի ընդունելությունն իրականացվում է համալսարանի սահմանած ժամանակահատվածում: Ասպիրանտուրա ընդունվողներն այն ավարտելուց հետո, համալսարանի պահանջով պարտավոր են աշխատել համալսարանում առնվազն հինգ տարի՝ պայմանագրային հիմունքներով:
5. Համալսարանի դոկտորանտ է համարվում գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանն ունեցող և որպես դոկտորանտ հրամանագրված անձը, ով պատրաստում է գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսություն:
6. Համալսարանի հայցորդ է համարվում Բարձրագույն մասնագիտական կրթությունն ունեցող անձը, ով կցված է ասպիրանտուրային և նախապատրաստում է գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսություն:

II. ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

7. Ասպիրանտուրայում ընդունելությունը կատարվում է մրցույթով, առկա և հեռակա ձևերով: Ասպիրանտուրայի ընդունելությունը առկա ուսուցմամբ, անվճար, պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետման իրավունքով տեղերի համար իրականացվում է համապատասխան տարվա ժամանակահատվածի գորակոչը կազմակերպելու մասին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ նախատեսված ժամկետներում:

8. Անվճար հիմունքներով օտար լեզուներից և «Ինֆորմատիկա և տեղեկատվահաղորդակցական հիմունքներ» առարկաներից նախապատրաստական դասընթացներին և քննություններին մասնակցելու համար հավանական դիմորդների ցուցակները ներկայացվում են դասընթացներ կազմակերպող կազմակերպություններ, որոնց հետ կնքվում են պայմանագրեր:

9. Համալսարանում ասպիրանտուրայի ընդունելությունը կազմակերպում է ընդունող հանձնաժողովը՝ համալսարանի ռեկտորի նախագահությամբ:

10. Ասպիրանտուրայի ընդունելության մասնագիտական քննություններն ընդունում են մասնագիտական քննական հանձնաժողովները (այսուհետ՝ մասնագիտական հանձնաժողովներ): Մասնագիտական հանձնաժողովների կազմում ընդգրկվում են տվյալ մասնագիտական բնագավառի գիտական աստիճան կամ գիտական կոչում ունեցող երեքից հինգ մասնագետ:

11. Ընդունող և մասնագիտական հանձնաժողովները կազմավորվում են համալսարանի ռեկտորի հրամանով:

12. Ասպիրանտուրայի ընդունելության մասնագիտական քննությունների անցկացման ժամանակացույցը հաստատում է համալսարանի ռեկտորը և քննությունների սկսվելուց յոթ աշխատանքային օր առաջ քննության անցկացման տեղի և ժամանակի մասին տեղեկացնում է Հայաստանի Հանրապետության կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմնին:

13. Դիմորդին մասնագիտական քննությանը մասնակցելու թույլտվությունը տալիս է համալսարանի ընդունող հանձնաժողովը՝ օտար լեզվից և ինֆորմատիկա և տեղեկատվահաղորդակցական հիմունքներից ստացած համապատասխան միավորը հավաստող վկայականի և (կամ) տեղեկանքի առկայության դեպքում, ինչպես նաև մասնագիտությանը համապատասխան գիտական ռեֆերատի մասին մասնագիտական ամբիոնի կամ գիտական ստորաբաժանման գրավոր դրական գրախոսականի կամ գրախոսվող գիտական ամսագրերում հրատարակված գիտական աշխատանքների մասին հաստատված ցուցակի դեպքում:

14. Հայտարարությունների համար նախատեսված վայրում փակցվում և պաշտոնական կայքէջում տեղադրվում է մասնագիտական քննության՝

- ա) անցկացման օրվա, տեղի և ժամի վերաբերյալ տեղեկատվությունը՝ քննությունը սկսվելուց յոթ աշխատանքային օր առաջ,
- բ) հարցաշարը՝ մասնագիտական քննությունից առնվազն մեկ ամիս առաջ,
- գ) ընթացակարգային պահանջները:

15. Ասպիրանտուրայի ընդունելության նախապատրաստական աշխատանքներն ավարտելուց հետո «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթում հայտարարություն է տրվում ասպիրանտուրայի ընդունելության մասին՝ նշելով գիտության բնագավառում ուսուցման ձևը, տեղերի քանակը, ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը, փաստաթղթերի ընդունելության և քննությունների ժամանակացույցը:

III. ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

16. Ասպիրանտուրայի ընդունելությանը կարող են մասնակցել պետական և հավատարմագրված ոչ պետական բուհերի շրջանավարտներ, ովքեր ունեն մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի կրթական աստիճան, հանձնել են «Օտար լեզու» ու «Ինֆորմատիկա և տեղեկատվահաղորդակցական հիմունքներ» առարկաներից տարբերակված ստուգարքներ, հաղթահարելով ստորև նշված օտար լեզուներից որևէ մեկից և «Ինֆորմատիկա և տեղեկատվահաղորդակցական հիմունքներ» առարկայից ստացած անհրաժեշտ նվազագույն միավորը.

ա) անգլերեն լեզվից (TOEFL iBT)՝ 46 միավոր, (IELTS)՝ 5.5 միավոր

բ) ֆրանսերեն լեզվից (TCF)՝ 200 միավոր

գ) գերմաներեն լեզվից (on DaF)՝ 60 միավոր

դ) «Ինֆորմատիկա և տեղեկատվահաղորդակցական հիմունքներ» առարկայից՝ 25 միավոր:

17. Դիմորդը կամ նրա լիազորած անձը ասպիրանտուրայի ընդունելությանը մասնակցելու համար համալսարանի հետբուհական մասնագիտական կրթության դեպարտամենտ է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.

ա) դիմում ռեկտորի անունով,

բ) բակալավրի և մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի դիպլոմի ու դրանց հավելվածների պատճենները (օտարերկրյա պետություններում բարձրագույն կրթություն ստացածների համար՝ փաստաթուղթ նրանց կրթության համարժեքության մասին),

գ) օտար լեզու և ինֆորմատիկա և տեղեկատվահաղորդակցական հիմունքներ առարկաների ատեստավորման վկայական կամ դրան համապատասխան տեղեկանք (սահմանված ներքին շեմով՝ բալային գնահատմամբ),

դ) ընտրած մասնագիտությամբ գրախոսվող գիտական ամսագրում հրատարակված առնվազն մեկ գիտական աշխատանքի պատճենը կամ մասնագիտական ամբիոնի կողմից դրական գրախոսված գիտական ռեֆերատ՝ առնվազն 20 տպագրական էջի սահմաններում,

ե) կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ, ինքնակենսագրություն և չորս լուսանկար (3 x 4 չափսի),

զ) քաղվածք աշխատանքային գրքույկից (եթե դիմողն աշխատում է),

է) միջազգային կամ հանրապետական ուսանողական առարկայական մրցույթներում կամ օլիմպիադաներում ստացած դիպլոմները կամ միջազգային գիտաժողովներում մասնակցության զեկուցումները (առկայության դեպքում),

ը) զինվորական գրքույկի պատճենը (բացակայության դեպքում՝ զորակոչային տեղամասում կցագրման վկայականի պատճենը):

Դիմորդը կամ նրա լիազորած անձը ներկայացնում է նաև անձնագիրը և բարձրագույն կրթության դիպլոմի բնօրինակը:

IV. ՔՆՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՆՑԿԱՑՈՒՄԸ

18. Դիմորդներն ընդունելության քննություն են հանձնում մասնագիտական առարկայից:

19. Մասնագիտական առարկայից քննության հարցաշարը, որն ընգրկում է նախորդ աստիճանների ծրագրային նյութը, կազմվում է համալսարանի մասնագիտական ամբիոնների, գիտական ստորաբաժանման կամ մասնագիտական հանձնաժողովի կողմից: Հարցաշարը (տրամադրվում է դիմորդներին) հաստատում է համալսարանի ռեկտորը կամ նրա կողմից լիազորված պաշտոնատար անձը, որից հետո քննությունից 2 (երկու) աշխատանքային օր առաջ՝ հրապարակված հարցաշարից, հանձնաժողովի նախագահի կողմից կազմվում են հարցատոմսեր, որոնք հաստատվում են հանձնաժողովի նախագահի ստորագրությամբ և համալսարանի կնիքով: Հարցատոմսերը յուրաքանչյուր տարի վերանայվում են:

20. Մասնագիտական քննություններն անցկացվում են գրավոր կամ բանավոր: Քննությունների անցկացման ձևը սահմանում է ընդունող հանձնաժողովը: Բանավոր քննությունը ձայնագրվում է, և արդյունքները պահպանվում են հրապարակվելուց հետո առնվազն 24 ժամ:

21. Դիմորդը քննության է ներկայանում անձը հաստատող փաստաթղթով:

22. Մասնագիտական առարկայից ասպիրանտուրա ընդունվողի գիտելիքները գնահատում է համալսարանի ընդունող հանձնաժողովը մշակված համակարգով՝ հանձնաժողովի կազմում ընդգրկված անդամների առնվազն 2/3-ի մասնակցությամբ:

23. Մասնագիտական քննության անցկացումն արձանագրվում է ասպիրանտուրա ընդունվողի քննական թերթում նշելով առաջադրված հարցերը և ստացված գնահատականը: Քննական թերթում ստորագրում են հանձնաժողովի նախագահը և ներկա գտնվող անդամները:

24. Դիմորդի գիտելիքների գնահատական համարվում է հանձնաժողովի անդամների նշանակված գնահատականների միջին թվաբանականը:

25. Դիմորդը կարող է մասնագիտական քննության գնահատականը բողոքարկել քննությունների արդյունքները հրապարակելուց հետո մեկ ժամվա ընթացքում: Բողոքը ներկայացվում է հանձնաժողովի նախագահին գրավոր ձևով: Բողոքը քննարկվում է նույն օրը:

26. Բողոքարկմանը մասնակցում են համալսարանի վարչական անձնակազմի (դեկան կամ ուսումնամեթոդական ստորաբաժանման ներկայացուցիչ)՝ տվյալ հանձնաժողովի անդամ չհանդիսացող աշխատողը և համալսարանի ուսանողական կամ երիտասարդ գիտնականների խորհրդի ներկայացուցիչը, որոնց թեկնածությունները նախապես հաստատվում են համալսարանի ռեկտորի կողմից:

27. Հանձնաժողովը դիմորդի ներկայությամբ ուսումնասիրում և քննարկում է գրավոր աշխատանքը և լսում բանավոր պատասխանի ձայնագրությունը: Բողոքարկման արդյունքում

հանձնաժողովը բաց քվեարկությամբ, անդամների և ներգրավված անձանց ձայների պարզ մեծամասնությամբ, ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝

ա) գնահատականը թողնել անփոփոխ,

բ) գնահատականը բարձրացնել:

28. Ընդունված որոշման վերաբերյալ կազմվում է արձանագրություն, որը ստորագրում են հանձնաժողովի նախագահը, համալսարանի վարչական անձնակազմի ուսանողական կամ երիտասարդ գիտնականների խորհրդի ներկայացուցիչները և դիմորդը: Նշված անձանցից որևէ մեկի կողմից ընդունված որոշմանն անհամաձայնություն հայտնելու դեպքում գրավոր ներկայացվում է հատուկ կարծիք, որը կցվում է արձանագրությանը:

29. Մասնագիտական քննության գնահատականը կարող է բողոքարկվել դատարանում՝ օրենքով սահմանված կարգով:

30. Մասնագիտական քննության վերահանձնում չի թույլատրվում:

31. Ասպիրանտուրայի մասնագիտական քննության արդյունքն ուժի մեջ է տվյալ ուսումնական տարվա ընդունելության ընթացքում:

V. ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԱՆՑԿԱՑՈՒՄԸ

32. Մրցույթն իրականացվում է ըստ մասնագիտական քննությունից ստացած գնահատականի: Մասնագիտական քննությունը գնահատվում է 20 (քսան) միավորանոց սանդղակով: Քննությունը համարվում է հանձնված, եթե դիմորդը ստացել է առնվազն 13 (տասներեք) միավոր:

33. Ասպիրանտուրա ընդունվում է մասնագիտական քննությունից առավելագույն միավոր ստացած անձը: Մասնագիտական քննությունից ստացած հավասար գնահատականների դեպքում հաշվի են առնվում հետևյալ ցուցանիշներն ըստ հերթականության՝

ա) մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի ընդհանուր միջին որակական գնահատականը,

բ) բակալավրի և մագիստրոսի ընդհանուր միջին որակական գնահատականների գումարը,

գ) հրատարակված գիտական աշխատանքների թիվը,

դ) միջազգային կամ հանրապետական ուսանողական առարկայական մրցույթներում կամ օլիմպիադաներում ստացած դիպլոմները կամ միջազգային գիտաժողովներում մասնակցությունը (զեկուցումները):

34. Ընդունող հանձնաժողովը մրցույթի արդյունքների հիման վրա որոշում է ընդունում յուրաքանչյուր դիմորդի վերաբերյալ:

35. Ասպիրանտուրա ընդունվելու կամ մրցույթով չանցնելու վերաբերյալ որոշման մասին դիմորդներն իրազեկվում են մասնագիտական քննությունից հետո յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

36. Ասպիրանտների հրամանագրումը կատարվում է համալսարանի ռեկտորի հրամանով՝ ասպիրանտի հետ կնքելով համապատասխան պայմանագիր:

37. Առկա ուսուցման ձևով և անվճար հիմունքներով ասպիրանտուրա ընդունվածներին տրվում է սահմանված չափի պետական կրթաթոշակ՝ ընդունման օրվանից:

VI. ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅՈՒՄ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄԸ

38. Ասպիրանտուրայում ուսուցումն իրականացվում է առկա և հեռակա ձևերով՝ անվճար հիմունքներով: Առկա ձևով ուսուցման տևողությունը չի գերազանցում 3 տարին, իսկ հեռակա ձևով ուսուցման տևողությունը՝ 4 տարին:

39. Ասպիրանտուրայում ուսուցման լրիվ բեռնվածությունը համարժեք է 180 կրեդիտային միավորի՝ բաղկացած երկու փոխկապակցված մասերից՝ կրթական և հետազոտական:

40. Ասպիրանտն ուսման ընթացքում պետք է՝

- 1) հանձնի ուսումնական ծրագրով նախատեսված քննությունները և ստուգարքները (այդ թվում՝ մասնագիտական քննությունը), կուտակի համապատասխան կրեդիտներ, ավարտի ատենախոսությունը և ներկայացնի նախնական քննարկման:
- 2) ունենա համալսարանի գիտական խորհրդի կողմից հաստատված աշխատանքային պլան, գիտական ղեկավար և առնվազն 36 ժամ գիտամանկավարժական կամ հետազոտական ծանրաբեռնվածություն:

41. Ասպիրանտուրայում առկա ուսուցման ձևով ուսանելու ժամանակը համարվում է գիտամանկավարժական ստաժ:

42. Յուրաքանչյուր գիտական ղեկավար կարող է միաժամանակ ունենալ 5-ից ոչ ավելի ասպիրանտ և հայցորդ:

43. Համալսարանի սահմանած կարգով ասպիրանտն ըստ աշխատանքային պլանի տարեկան մեկ անգամ ատեստավորվում է ամբիոնի կողմից: Բուհի համապատասխան ամբիոնում, ֆակուլտետի խորհրդում, գիտական (գիտատեխնիկական) խորհրդում պարբերաբար լսվում և քննարկվում են ասպիրանտների ու նրանց գիտական ղեկավարների հաշվետվությունները:

44. Սույն կարգի 43-րդ կետով նախատեսված ատեստավորում չանցած ասպիրանտը համալսարանի ռեկտորի հրամանով ազատվում է ասպիրանտուրայից:

45. Գիտական հետազոտություններ կատարելիս՝ ասպիրանտն օգտվում է համալսարանի գիտական սարքավորումներից, լաբորատորիաներից, համակարգչային տեխնիկայից, գրադարաններից, գործուղումների իրավունքից, հանրակացարանից և այլն:

46. Համալսարանից հեռացված ասպիրանտը կարող է վերականգնվել ասպիրանտուրայում՝ վճարովի հիմունքներով ուսումը շարունակելու համար:

47. Ատենախոսությունը չպաշտպանած ասպիրանտին, իր ցանկությամբ, անվճար տրվում է համալսարանի կողմից սահմանված ակադեմիական տեղեկանք՝ ասպիրանտի կամ նրա լիազորած անձի կողմից դիմումը ռեկտորին ներկայացնելուց հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

48. Առկա ուսուցմամբ ասպիրանտին ուսման ընթացքում տարեկան տրվում է երկամսյա արձակուրդ՝ կրթաթոշակի պահպանմամբ:

**VII. ՕՏԱՐԵՐԿՐԱԳԻՆԵՐԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՀԵՏՔՈՒՀԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ**

49. Օտարերկրացիները հետբուհական մասնագիտական կրթություն կարող են ստանալ «Կրթության մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով նախատեսված հետբուհական հիմնական և լրացուցիչ կրթական ծրագրերով՝ ուսուցման առկա և հեռակա ձևերով՝ մասնագիտությունների հաստատված ցանկին համապատասխան:

50. Հետազոտողի կրթական ծրագրով ասպիրանտուրայում ուսանելու համար համալսարան կարող են դիմել այն օտարերկրացիները, ովքեր ունեն Հայաստանի Հանրապետության առնվազն դիպլոմավորված մասնագետի կամ մագիստրոսի կրթական աստիճանին համապատասխան կրթություն և ունեն նշված կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ):

51. Ընդունելությունն իրականացվում է դիմորդների փաստաթղթերի ուսումնասիրության, ինչպես նաև դիմորդի կողմից ներկայացված գիտական ռեֆերատի վերաբերյալ համալսարանի դրական կարծիքի հիման վրա:

52. Օտարերկրացիները համալսարանում կարող են սովորել՝

ա) պայմանագրային հիմունքներով (վճարովի),

բ) միջպետական և միջգերատեսչական պայմանագրերով կամ համաձայնագրերով՝ պետության կողմից ուսանողական նպաստների ձևով ուսման վարձի լրիվ փոխհատուցմամբ (անվճար) օտարերկրացիներին տրամադրվող տեղերի շրջանակներում,

գ) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սփյուռքահայերի ընդունելության համար տրամադրված պետության կողմից ուսանողական նպաստների ձևով ուսման վարձի լրիվ փոխհատուցմամբ (անվճար) տեղերի սահմաններում:

53. Դիմորդների համար վճարովի տեղերի թիվը չի սահմանափակվում, եթե այլ բան նախատեսված չէ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և համալսարանի կանոնադրությամբ:

54. Ընդունելության ժամկետները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի հրամանով:

55. Դիմորդները ներկայացնում են հետևյալ փաստաթղթերը՝

ա) դիմում՝ Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի անունով,

բ) նախարարության կողմից տրամադրված դիմում-հարցաթերթիկ՝ համաձայն ձևի,

գ) բժշկական տեղեկանք ընդհանուր առողջական վիճակի մասին. կարող է տրված լինել նաև Հայաստանի Հանրապետության բժշկական կազմակերպությունների կողմից,

դ) անձնագրի կամ ծննդյան վկայականի բոլոր էջերի պատճենները և (կամ) մկրտության վկայականը,

ե) կրթական աստիճանի ավարտական փաստաթղթի պատճենը,

զ) 3 x 4 չափսի 4 լուսանկար,

է) ինքնակենսագրություն (CV)՝ հայերեն, ռուսերեն կամ անգլերեն,

ը) ընտրած մասնագիտության թեմայով գիտական ռեֆերատ՝ 20 էջի սահմաններում, հայերեն, ռուսերեն կամ անգլերեն:

56. Դիմորդների փաստաթղթերի հաշվառումը և փորձաքննությունը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության կողմից:

57. Փաստաթղթերը նախարարություն ներկայացվում են՝

ա) դիմորդի կամ նրա լիազորված անձի կողմից,

բ) համալսարանի կողմից,

գ) օտարերկրյա պետություններում Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ներկայացուցչությունների միջոցով,

դ) փոստով (այդ թվում՝ էլեկտրոնային փոստով)՝ նախարարության պաշտոնական հասցեով:

58. Օտարերկրացիների ուսուցումն ասպիրանտուրայում իրականացվում է համաձայն սույն կարգի VI բաժնում սահմանված ձևով:

VIII. ԴՈՎՏՈՐԱՆՏՈՒՐԱ

59. Դոկտորանտուրայի տևողությունը չի գերազանցում 3 տարին:

60. Դոկտորանտուրայում ձևակերպվում են այն անձինք, ովքեր ունեն գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան և ներկայացնում են գիտական, տնտեսական կամ սոցիալ-մշակութային նշանակություն ունեցող հիմնարար և (կամ) կիրառական հետազոտությունների ծրագիր (նախագիծ):

61. Դիմորդը կամ նրա լիազորած անձը համալսարանի հետբուհական մասնագիտական կրթության դեպարտամենտ է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.

ա) դիմում ռեկտորի անունով,

բ) գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի վկայագրի պատճենը (այլ երկրներում գիտական աստիճանի վկայագիր ստացածների համար նաև բարձրագույն որակավորման հանձնաժողովի կողմից տրված համապատասխանեցման հավաստագիրը),

գ) դոկտորական ատենախոսության ծավալուն պլան,

դ) հրատարակված գիտական աշխատությունների, գյուտերի և հայտնագործությունների, ինչպես նաև կատարված գիտահետազոտական աշխատանքների հաշվետվությունների ցանկը,

ե) ինքնակենսագրություն, կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ 3 լուսանկարով (3 x 4 սմ):

զ) քաղվածք աշխատանքային գրքույկից (կամ աշխատանքային գրքույկի պատճենը),

է) բնութագիր-երաշխավորագիր աշխատանքի վայրից:

62. Դիմորդը կամ նրա լիզորած անձը ներկայացնում է նաև անձնագիրը և գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի վկայագրի բնօրինակը:

63. Համաձայն համալսարանի սահմանած կարգի՝ ռեկտորի հրամանով դոկտորանտը ձևակերպվում է դոկտորանտուրայում, և նրա հետ կնքվում է պայմանագիր:

64. Մահմանված ժամկետում դոկտորանտը պետք է կատարի դոկտորական անհատական պլանով նախատեսված աշխատանքները՝ ավարտի ատենախոսությունը և թեման հաստատած կազմակերպությունում անցնի նախնական քննարկում:

65. Դոկտորանտը կարող է ունենալ գիտական խորհրդատու, ով հաստատվում է համալսարանի գիտական խորհրդի և նշանակվում ռեկտորի կողմից:

66. Համալսարանի գիտական (գիտատեխնիկական) խորհուրդը, դոկտորանտների ծրագրին համապատասխան, տարեկան մեկ անգամ լսում է դոկտորանտի հաշվետվությունը:

67. Գիտական հետազոտություններ կատարելիս՝ դոկտորանտն օգտվում է հաստատության գիտական սարքավորումներից, լաբորատորիաներից, համակարգչային տեխնիկայից, գրադարաններից, գործուղումների իրավունքից, հանրակացարանից և այլն:

IX. ՀԱՅՅՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

68. Հայցորդը մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի կրթական աստիճան ունեցող անձ է:

69. Հայցորդությունը իրականացվում է վճարովի հիմունքներով՝ սահմանված կարգով:

70. Հայցորդության տևողությունը չի գերազանցում 5 տարին:

71. Հայցորդը ձևակերպվում է համալսարանի ռեկտորի հրամանով՝ նախատեսվող գիտական ղեկավարի հետ հարցազրույցի արդյունքների և համապատասխան ամբիոնի որոշման հիման վրա՝ բարձրագույն որակավորման հանձնաժողովի կողմից հաստատված կարգի համաձայն:

72. Դիմորդը կամ նրա լիազորած անձը հետբուհական մասնագիտական կրթության դեպարտամենտ է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.

ա) դիմում ռեկտորի անունով,

բ) մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի դիպլոմի և դրա հավելվածի պատճենները (օտարերկրյա պետություններում բարձրագույն կրթություն ստացածների համար՝ փաստաթուղթ նրանց կրթության համարժեքության մասին),

գ) հրատարակված գիտական աշխատությունների հաստատված ցուցակը և տպագրված հիմնական հոդվածների պատճենները կամ ընտրած մասնագիտությունից գրախոսված ընդարձակ գիտական ռեֆերատ,

դ) կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ, ինքնակենսագրություն և 4 լուսանկար (3x4 չափսի),

ե) ատենախոսության թեմայի հիմնավորումը և ատենախոսության կառուցվածքը՝ ենթադրյալ գիտական ղեկավարի համաձայնությամբ և թեմայի վերաբերյալ մասնագիտական ամբիոնի կարծիքով,

զ) քաղվածք աշխատանքային գրքույկից (եթե դիմողն աշխատում է),

է) բնութագիր-երաշխավորագիր աշխատանքի վայրից:

73. Համալսարանի սահմանած կարգի համաձայն հայցորդը ձևակերպվում է ռեկտորի հրամանով, և նրա հետ կնքվում է պայմանագիր:

74. Հայցորդի լրիվ բեռնվածությունը համարժեք է 180 կրեդիտային միավարի՝ բաղկացած երկու փոխկապակցված մասերից՝ կրթական և հետազոտական:

75. Հայցորդը պետք է հանձնի ուսումնական ծրագրով նախատեսված քննությունները և ստուգարքները (այդ թվում՝ մասնագիտական քննությունը), կուտակի համապատասխան

կրեդիտներ, ավարտի ատենախոսությունը և փեման հաստատած կազմակերպությունում անցնի ատենախոսության նախնական քննարկում:

76. Հայցորդը տարեկան մեկ անգամ, համալսարանի սահմանած կարգով, ատեստավորվում է համապատասխան ամբիոնի կողմից:

77. Գիտական հետազոտություններ կատարելիս՝ հայցորդն օգտվում է համալսարանի գիտական սարքավորումներից, լաբորատորիաներից, համակարգչային տեխնիկայից, գրադարաններից, գործուղումների իրավունքից, հանրակացարանից և այլն:

78. Ատենախոսությունը չպաշտպանած հայցորդին, իր ցանկությամբ, անվճար տրվում է համալսարանի կողմից սահմանված ձևի ակադեմիական տեղեկանք՝ ռեկտորին հայցորդի կամ նրա լիազորած անձի կողմից դիմումը ներկայացվելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

79. Դեկտորական ատենախոսություն ինքնուրույն պատրաստող հայցորդներ կարող են լինել գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի վկայագիր ունեցող անձինք:

X. ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

80. Սույն կարգը հաստատվում, փոփոխվում կամ լրացվում է համալսարանի գիտական խորհրդի որոշմամբ:

81. Սույն կարգն ուժի մեջ է մտնում գիտական խորհրդի որոշումը համալսարանի ռեկտորի կողմից հաստատվելուց հետո՝ հաջորդ օրը:

82. Այն հարցերը, որոնք չեն ներառվել սույն կարգում, կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության կրթության օրենսդրությամբ և պետական լիազոր մարմնի ակտերով:

83. Սույն կանոնակարգն ուժի մեջ մտնելուց հետո ուժը կորցված է համարվում համալսարանի գիտական խորհրդի 04.04.2013թ. թիվ 01-04/13 որոշմամբ հաստատված «Երևանի ճարտարապետության և շինարարության պետական համալսարանի ասպիրանտուրայի, դոկտորանտուրայի և հայցորդության ընդունելության մասին կարգը»:

